

УДК 33:332:332.1

DOI 10.36.030/2664-3618-2020-2-118-124

Лариса Беззубко,*доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри економіки,**Донбаська національна академія будівництва і архітектури**<https://orcid.org/0000-0003-1401-1694>***Борис Беззубко,***кандидат наук з державного управління, доцент кафедри менеджменту,**Донбаська національна академія будівництва і архітектури**<http://orcid.org/0000-0002-2487-1316>*

УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ

Постановка проблеми. Пандемія COVID-19 стала серйозним випробуванням для всіх елементів суспільства: відносин, систем та інститутів, що функціонують на певній території. Серйозний вплив COVID-19 справив на економіку, соціальну сферу та сферу управління. Величезні втрати в результаті пандемії, боротьба з поширенням коронавірусу потребують подальшого вдосконалення діяльності органів місцевого самоврядування. Це можливо здійснити на основі аналізу досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених, оцінки практичної діяльності органів місцевого самоврядування в процесі боротьби з пандемією.

Аналіз останніх досліджень. Ефективність національних стратегій боротьби з коронавірусом активно досліджується зарубіжними вченими. Проведені дослідження (Лондонська школа гігієни і тропічної медицини; Віденська команда вчених) дають змогу оцінити, наскільки ефективно спрацювала та чи інша національна стратегія, розробити прогнози та рекомендації. У працях О. Григораш, Т. Григораш, В. Ченцова, А. Двігун, Л. Федулової аналізувалися наслідки впливу вірусу COVID-19 на стан економічного розвитку України та світу.

Метою статті є розробка напрямів удосконалення діяльності органів місцевого самоврядування під час пандемії COVID-19.

Виклад основного матеріалу. У процесі дослідження були охарактеризовані рівні розробки стратегій щодо боротьби з пандемією: міжнародний, національний та локальний. У статті визначено необхідність удосконалення нормативно-правового і фінансового механізмів діяльності органів місцевого самоврядування під час пандемії, запропоновані конкретні рекомендації щодо вдосконалення цих механізмів. Розроблено напрями вирішення органами місцевого самоврядування проблем, які виникли через коронавірус у представників найбільш уразливих соціальних груп населення. До обов'язкових заходів для органів місцевого самоврядування слід віднести: забезпечення доступності всіх видів медичної допомоги і медичного обслуговування для хворих на коронавірус; удосконалення протоколів медичного сортування пацієнтів, розвиток університетів третього віку і т. ін.).

Висновки та перспективи подальших розвідок. 1. Установлено: на локальному рівні розробки стратегій щодо боротьби з пандемією коронавірусу значно підвищується роль органів місцевого самоврядування в питаннях організації діяльності органів охорони здоров'я, соціального захисту населення під час пандемії.

2. Удосконалення нормативно-правового механізму діяльності органів місцевого самоврядування передбачає внесення змін у низку нормативно-правових документів щодо ролі, функцій, обов'язків, відповідальності та повноважень органів місцевого самоврядування під час надзвичайних ситуацій (у тому числі і в період пандемії).

3. Удосконалення фінансового механізму діяльності органів місцевого самоврядування потребує обґрунтування кількості місцевих податків і зборів, розмірів їх ставок з урахуванням нагальної необхідності першочергового вирішення актуальних завдань соціально-економічного, екологічного розвитку території.

4. Розроблено напрями розв'язання проблем, які виникли через коронавірус у представників соціально уразливих груп населення (використання можливостей соціального замовлення, доставка предметів першої необхідності, організація матеріальної та соціальної допомоги, розробка спеціалізованих програм допомоги соціально уразливим групам населення і т. ін.).

Перспективою подальших розвідок є вдосконалення нормативно-правового механізму діяльності органів місцевого самоврядування під час надзвичайних ситуацій, у тому числі пандемій, шляхом унесення пропозицій до Закон України «Про місцеве самоврядування».

Ключові слова: органи місцевого самоврядування; управління; пандемія; COVID-19.

Постановка проблеми. Пандемія COVID-19 стала серйозним випробуванням для всіх елементів суспільства: відносин, систем та інститутів, що функціонують на певній території. Серйозний вплив COVID-19 справив на економіку, соціальну сферу та сферу управління. Величезні втрати в результаті пандемії, боротьба з поширенням коронавірусу потребують подальшого вдосконалення діяльності органів місцевого самоврядування. Це можливо здійснити на основі аналізу досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених, оцінки практичної діяльності органів місцевого самоврядування (ОМС) під час боротьби з пандемією.

Аналіз останніх досліджень. Ефективність національних стратегій боротьби з коронавірусом активно досліджується зарубіжними вченими. Так, Лондонська школа гігієни і тропічної медицини, оксфордський проєкт «Відстеження урядових відгуків на Covid-19» (Government Response Tracker) аналізує 13 типів заходів у більш ніж 100 країнах. Віденська команда вчених задокументувала 170 типів заходів у 52 країнах. Проведені дослідження дають змогу оцінити, наскільки ефективно спрацювала та чи інша національна стратегія, розробити прогнози та рекомендації (Gibney, 2020). По суті, ці дослідження продовжують роботи, в яких аналізувалася готовність різних країн до пандемій (Неформальна консультація, 2004).

У численних аналітичних оглядах і статтях учені пишуть переважно про негативні наслідки впливу коронавірусу на світову й національні економіки, галузі та сфери діяльності; наводяться цифри коштів, які виділяються на підтримку постраждалого населення. У доповіді ООН зазначають, що через COVID-19 без роботи можуть залишитися 195 млн осіб, а рівень безробіття і бідності може стати «історичним» (ООН приймає, 2020). У багатьох публікаціях визначається значне скорочення місцевих бюджетів унаслідок пандемії. Один штат – Нью-Йорк – навіть назвав масштаби своїх скорочень «безпрецедентними в наш час» (Flink, 2020).

Серед українських досліджень слід виділити роботи, в яких розглядаються різноманітні наслідки пандемії. У статті О. Григораш, Т. Григораш, В. Ченцова (2020) охарактеризовано вплив вірусу COVID-19 на стан економічного розвитку України та світу, здійснено оцінку можливих сценаріїв економічного розвитку світової економіки залежно від тривалості епідемії.

А. Двігун (2020) характеризує негативні й позитивні наслідки коронакризи, можливості післякризового відновлення для територіальних громад України. Як один із позитивних наслідків визначається можливість згуртування членів гро-

мади для забезпечення функціонування не лише медичних закладів, а й комунальних служб.

У статті Л. Федулової (2020) охарактеризовані групи ініціатив на державному рівні щодо ефективного стимулювання економіки України для подолання наслідків пандемії COVID-19. Авторка підкреслює важливість урахування й реалізації в Україні досвіду антикризових заходів зарубіжних урядів.

Необхідність подальшого розв'язання проблем функціонування механізмів державного управління у процесі боротьби з коронавірусом потребує проведення подальших досліджень стосовно вдосконалення діяльності органів місцевого самоврядування під час пандемії COVID-19.

Метою статті є розробка напрямів удосконалення діяльності органів місцевого самоврядування під час пандемії COVID-19. У процесі дослідження були визначені завдання: загальна характеристика рівнів розробки стратегій щодо боротьби з пандемією; розробка напрямів удосконалення діяльності ОМС під час боротьби з пандемією коронавірусу.

Виклад основного матеріалу. Для ефективної боротьби з коронавірусом потрібні наявність стратегії, фінансове, матеріально-технічне, кадрове забезпечення її виконання. Було виділено кілька рівнів розробки стратегій щодо боротьби з пандемією.

1. Міжнародний рівень. В ООН визначили три основних напрями дій на міжнародному рівні для боротьби з коронавірусною пандемією:

– функціонування Фонду солідарності (Solidarity Response Fund, створений за ініціативи ВООЗ для фінансування боротьби з коронавірусами);

– реалізація плану ООН по глобальній гуманітарній відповіді на пандемію;

– виконання плану ООН по соціально-економічному відновленню (A UN framework for the immediate socio-economic response to COVID-19).

Серед міжнародних документів слід виділити 2019 Novel Coronavirus (2019-nCoV): Strategic Preparedness and Response Plan.

2. Національний рівень. У різних країнах були визначені національні стратегії боротьби з коронавірусом. Можливо визначити такі стратегії:

а) китайська стратегія з уведенням жорсткого карантину;

б) шведська стратегія, для якої характерна спрямованість на формування колективного імунітету доти, поки з'явиться необхідна вакцина;

в) британська стратегія – формування колективного імунітету, але здійснення ізолювання людей літнього віку як основної групи ризику;

г) стратегія Гонконгу, для якої характерні відстеження контактів, карантин, соціальне дистанціювання, використання масок і закриття шкіл;

д) українська національна стратегія орієнтована на введення карантинних заходів залежно від зони. Серед основних нормативно-правових документів, які український уряд затвердив, слід виділити низку постанов Кабінету Міністрів України: від 11 березня 2020 р. (Про запобігання поширенню, 2020); від 20 травня 2020 р. (Про встановлення карантину, 2020); від 17 червня 2020 р. (Про внесення змін до деяких актів, 2020).

3. Локальний рівень – рівень розробки рішень органів місцевого самоврядування щодо боротьби з коронавірусом. На цьому рівні значно зростає роль органів місцевого самоврядування в питаннях організації діяльності органів охорони здоров'я, соціального захисту населення під час пандемії. Це зумовлює необхідність вдосконалення нормативно-правового і фінансового механізмів діяльності органів місцевого самоврядування, механізмів захисту уразливих соціальних груп населення.

Удосконалення нормативно-правового механізму діяльності органів місцевого самоврядування

Це передбачає внесення в низку нормативно-правових документів, насамперед до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Про місцеве самоврядування, 1997) змін щодо діяльності ОМС під час надзвичайних ситуацій (у тому числі і під час пандемій) відносно:

– ролі, функцій, обов'язків, відповідальності органів місцевого самоврядування;

– форм проведення діяльності, організації засідань місцевих рад, виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад, постійних депутатських комісій під час надзвичайних ситуацій;

– повноважень ОМС відносно управління на певній території закладами охорони здоров'я; організації їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення, медичного обслуговування населення з метою покращення доступності та якості надання медичних послуг.

Удосконалення фінансового механізму діяльності органів місцевого самоврядування

2 квітня 2020 р. набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-2019)» (Про внесення змін до деяких законодавчих, 2020).

За прогнозами фахівців відбудеться значне зменшення місцевих податків, насамперед надходжень від плати за землю (земельний податок та орендна плата).

Слід також узяти до уваги, що уряд значно скоротить витрати за багатьма бюджетними програмами, серед яких:

– виплата пільг і житлових субсидій (-8,2 млрд грн);

– розвиток фізичної культури і спорту (-2,3 млрд грн);

– субвенція на розвиток об'єднаних територіальних громад (-2,1 млрд грн);

– функціонування Фонду енергоефективності (-1,6 млрд грн);

– субвенція на соціальний захист педагогічних працівників (-1,55 млрд грн);

– виплата допомоги багатодітним і малозабезпеченим сім'ям, особам з інвалідністю та ін. (-1,3 млрд грн);

– субвенція на місцеві вибори (-1,15 млрд грн);

– субвенція на реалізацію програми «Здібна школа для кращих результатів» (-1,0 млрд грн) (Парламент прийняв, 2020).

Одночасно відбулося значне збільшення витрат, які пов'язані з боротьбою з коронавірусом на регіональному та місцевих рівнях. Як приклад наведено характеристику додаткових витрат з початку карантину в Донецькій області (табл. 1).

Таблиця 1. Додаткові витрати з початку карантину через коронавірус у Донецькій області, млн грн

| Показники витрат | На 03.09.2020 р. |
|---|------------------|
| 1. Витрати з початку карантину на боротьбу з COVID-19, усього | 189,9 |
| Основні джерела коштів: | |
| 1.1. Кошти державного бюджету, всього: | |
| – загальний фонд; | 31,4 |
| – спеціальний фонд. | 3,9 |
| 1.2. Місцевий бюджет: | |
| – загальний фонд; | 51,2 |
| – спеціальний фонд. | 93,2 |
| 1.3. Інші джерела коштів | 10,2 |
| 2. Основні напрями витрат на боротьбу з COVID-19: | 25,5 |
| – витрати Департаменту охорони здоров'я Донецької ОДА; | 11,8 |
| – обласна лікарня інтенсивного лікування Маріуполя; | 5,3 |
| – Мирноградська інфекційна лікарня; | 5,1 |
| – Костянтинівська інфекційна лікарня; | 6,5 |
| – Комунальне некомерційне підприємство «Обласне територіальне медичне об'єднання м. Краматорськ»; | 10,0 |
| – Маріупольська міська філія Державної установи «Донецький обласний лабораторний центр МОЗ України» | |

Джерело: (Оперативна інформація, 2020).

76 % всіх витрат на боротьбу з COVID-2019 здійснюється в Донецькій області за рахунок місцевих бюджетів. Кошти спрямовуються на розвиток матеріально-технічної бази медичних установ області, які значною мірою беруть участь у боротьбі з пандемією.

З метою вдосконалення фінансового механізму діяльності органів місцевого самоврядування слід ефективніше використовувати як основні інструменти систему місцевих податків і зборів. З урахуванням того, що рішення про місцеві податки і збори має бути прийнято до 15 липня року, що передусє бюджетному, необхідно внести в законодавство зміни щодо збільшення прав органів місцевого самоврядування під час надзвичайних ситуацій відносно місцевих податків і зборів (визначення термінів прийняття рішень стосовно кількості місцевих податків і зборів, їх ставок і т. п.). Водночас необхідно враховувати положення Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (Про внесення змін до деяких законодавчих, 2020) та Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та

інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (Про внесення змін до Податкового кодексу, 2020) щодо зменшення ставок єдиного податку.

Необхідне проведення спеціальних досліджень з метою обґрунтування кількості місцевих податків і зборів, розмірів їх ставок, з урахуванням нагальної необхідності першочергового вирішення актуальних завдань соціально-економічного, екологічного розвитку території.

Удосконалення діяльності органів місцевого самоврядування під час вирішення проблем, які виникли через коронавірус у представників найбільш уразливих соціальних груп населення

Проблеми представників найбільш уразливих соціальних груп населення, які виникли через коронавірус, та можливі шляхи їх вирішення органами місцевого самоврядування наведені в табл. 2.

Таблиця 2. Напрями вирішення проблем, які виникли через коронавірус у представників соціально уразливих груп населення

| Група населення | Проблеми | Напрями вирішення проблем окремих груп населення | Загальні напрями вирішення проблем |
|---|---|--|--|
| 1. Особи похилого віку | 1.1. Дискримінація в питаннях отримання медичної допомоги. 1.2. Посилення соціальної ізоляції. 1.3. Брак предметів першої необхідності, ліків, захисних засобів. 1.4. Обмежені можливості щодо використання сучасних цифрових технологій | Удосконалення протоколів медичного сортування пацієнтів. Розвиток університетів третього віку | Удосконалення діяльності патронатних служб. Розвиток волонтерства, використання можливостей соціального замовлення для вирішення найбільш актуальних проблем. Організація доставки предметів першої необхідності. Організація соціальної (психологічної), економічної підтримки представників соціально уразливих груп населення. Розробка спеціалізованих програм допомоги соціально уразливим групам населення |
| 2. Особи з обмеженими можливостями здоров'я | 2.1. Обмежені можливості щодо доступу до соціальних і медичних послуг | Збільшення можливості дистанційної роботи | |
| 3. Безробітні | 3.1. Втрата роботи, різке погіршення рівня життя | Одноразові виплати для працівників, які втратили роботу через пандемію; проведення постановки на облік безробітних, їх консультування у режимі онлайн; збільшення можливості дистанційної роботи | |
| 4. Вимущені переселенці (ВПО) | 4.1. Втрата роботи. 4.2. Неможливість потрапити на територію постійного проживання. 4.3. Позбавлення адресних та соціальних виплат | Проведення постановки на облік у режимі онлайн; продовження соціальних та адресних виплат | |

Джерело: складено з урахуванням (Социальные последствия, 2020).

Висновки та перспективи подальших досліджень

1. Охарактеризовано рівні розробки стратегій щодо боротьби з пандемією коронавірусу: міжнародний, національний та локальний. Визначено: на локальному рівні розробки стратегій щодо боротьби з пандемією коронавірусу значно зростає роль органів місцевого самоврядування в питаннях організації діяльності органів охорони

здоров'я, соціального захисту населення під час пандемії. Це потребує вдосконалення нормативно-правового і фінансового механізмів діяльності органів місцевого самоврядування, механізмів захисту соціально уразливих груп населення.

2. Удосконалення нормативно-правового механізму діяльності органів місцевого самоврядування передбачає внесення змін у низку нормативно-правових документів щодо ролі,

функцій, обов'язків, відповідальності та повноважень органів місцевого самоврядування під час надзвичайних ситуацій (у тому числі і в період пандемії).

3. Удосконалення фінансового механізму діяльності органів місцевого самоврядування потребує обґрунтування кількості місцевих податків і зборів, розмірів їх ставок з урахуванням нагальної необхідності першочергового вирішення актуальних завдань соціально-економічного, екологічного розвитку території.

4. Визначено напрями вирішення проблем, які виникли через коронавірус у представників соці-

ально уразливих груп населення (використання можливостей соціального замовлення, доставка предметів першої необхідності, організацію матеріальної та соціальної допомоги, розробка спеціалізованих програм допомоги соціально уразливим групам населення і т. п.).

Перспективою подальших розвідок є вдосконалення нормативно-правового механізму діяльності органів місцевого самоврядування під час надзвичайних ситуацій, у тому числі пандемій шляхом внесення пропозицій у Закон України «Про місцеве самоврядування» (Про місцеве самоврядування, 1997).

Список використаних джерел

- Григораш О. В., Григораш Т. Ф., Ченцов В. В. Світова економіка в умовах COVID-19. *Економіка та держава*. 2020. № 4. С. 104–108.
- Двігун А. О. Коронакриза: нові можливості громад та виклики для децентралізації. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-06/scientific-achievements-of-modern-society-niss.pdf> (дата звернення: 20.09.2020).
- Донецчина витратила на боротьбу з COVID-19 понад 152 млн грн. URL: <https://vchasnoua.com/donbass/66478-donechchyna-vytratyla-na-borotbu-z-covid-19-ponad-152-mln-hrn> (дата звернення: 25.09.2020).
- Неформальна консультація по готовності к пандемии гриппа в странах, имеющих ограниченные ресурсы, Куала Лампур, Малайзия, 23–25, июнь 2004. Женева, Всемирная организация здравоохранения, 2004. (WHO/CDS/CSR/GIP/2004.1).
- ООН призывает немедленно строить новую экономику из-за коронавируса. URL: <https://www.tadviser.ru/index.php> (дата звернення: 25.09.2020).
- Оперативна інформація (2020) про видатки на боротьбу з COVID-19. Донецька область. URL: https://public.tableau.com/views/COVID-19UKRAINE/COVID_19?:display_count=y&publish=yes&origin=viz_share_link&:showVizHome=no (дата звернення: 25.09.2020).
- Парламент принял антикризисный бюджет-2020 с дефицитом в 0,3 трлн грн. URL: <https://finclub.net/news/parlament-prinyal-antikrizisnyj-byudzhets-2020-s-defitsitom-v-0-3-trln-grn.html> (дата звернення: 25.09.2020).
- Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 № 500. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-vnesennya-zmin-do-deyakh-aktiv-kabinetu-ministriv-ukrayini-i170620-500> (дата звернення: 25.09.2020).
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-2019) : Закон України (№ 540-IX) (із змінами, редакція від 24.06.2020). *Відом. Верхов. Ради України*. 2020. № 18. Ст. 123.
- Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) : Закон України від 30.03.2020 (із змінами, внесеними згідно із законами № 540-IX від 30.03.2020. *Відом. Верхов. Ради України*. 2020. № 18. Ст. 123; № 591-IX від 13.05.2020). *Відом. Верхов. Ради України*. 2020. № 17. Ст. 106.
- Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 392. *Офіц. вісн. України*. 2020. № 43. Ст. 52, 1394, 1626.
- Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-Covid : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211. *Офіц. вісн. України*. 2020. № 23. Ст. 896. № 30. Ст. 1061.
- Про місцеве самоврядування в Україні (із змінами) : Закон України. *Відом. Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.
- Социальные последствия пандемии COVID-19 и инклюзивность. Дайджест подготовлен Департаментом международного и регионального сотрудничества. 2020. 37 с.
- Федулова Л. Інновації для управління реалізацією Цілей сталого розвитку в період пандемії і боротьби з коронавірусом. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. Спецвипуск. 2020. С. 38–42.
- Flink C. Coronavirus's painful side effect is deep budget cuts for state and local government services. URL: <https://theconversation.com/coronaviruss-painful-side-effect-is-deep-budget-cuts-for-state-and-local-government-services-141105> (дата звернення: 25.09.2020).
- Gibney E. Whose coronavirus strategy worked best? *Scientists hunt most effective policies*. 2020. N 581. P. 15–16. DOI: 10.1038/d41586-020-01248-1. URL: <https://www.nature.com/articles/d41586-020-01248-1> (дата звернення: 25.09.2020).

Novel Coronavirus (2019-nCoV) : Strategic Preparedness and Response Plan. URL: <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/srp-04022020.pdf> (дата звернення: 25.09.2020).

UN framework for the immediate socio-economic response to COVID-19. URL: https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/un_framework_report_on_covid-19.pdf (дата звернення: 25.09.2020).

References

Grigorash, O. V., Grigorash, T. F., Chencov V. V. (2020). Svitova ekonomika v umovah COVID-19. [Global economy under COVID-19]. *Ekonomika ta derzhava*. № 4. P. 104–108 [in Ukrainian].

Dvihun, A. O. (2020). Koronakryza: novi mozhyvosti hromad ta vyklyky dlia detsentralizatsii [Coronaviruses crisis: new possibilities of communities and calls for decentralization. Retrieved from: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-06/scientific-achievements-of-modern-society-niss.pdf>

Donechchyna vytratyla na borotbu z COVID-19 ponad 152 mln hrn (2020). [The Donetsk area expended in a fight from COVID-19 over 152 million hrn]. Retrieved from: <https://vchasnoua.com/donbass/66478-donechchyna-vytratyla-na-borotbu-z-covid-19-ponad-152-mln-hrn>

Neformalnaya konsultatsiya po gotovnosti k pandemii grippa v stranakh. imeyushchikh ogranichennyye resursy [Informal consultation on readiness to the pandemic of flu in countries having limit resources]. Kuala Lumpur. Malayziya. Zheneva. Vsemirnaya organizatsiya zdavookhraneniya (2004). (WHO/CDS/CSR/GIP/2004.1 [in Russian].

OON pryzyvayet nemedlenno stroit novuyu ekonomiku iz-za koronavirusa [The UNO calls immediately to build a new economy from a coronaviruses]. Retrieved from: <https://www.tadviser.ru/index.php>

Operativna informatsiia (2020) pro vidatki na borotby z COVID-19. Donetsk oblast [Operative information (2020) about charges on a fight from COVID-19. the Donetsk area]. Retrieved from: https://public.tableau.com/views/COVID-19UKRAINE/COVID_19?:display_count=y&publish=yes&:origin=viz_share_link&:showVizHome=no

Parlament prynal antikrizisnyy byudzhet–2020 s defitsitom v 0.3 trln grn [Parliament accepted anti-crisis budge–2020 with a deficit in 0,3 trillion of hrn]. Retrieved from: <https://finclub.net/news/parlament-prynal-antikrizisnyj-byudzhet-2020-s-defitsitom-v-0-3-trln-grn.html>

Pro vnesennja zmin do dejakyx aktiv Kabinetu Ministriv Ukrainy : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17.06.2020 № 500. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-deyakih-aktiv-kabinetu-ministriv-ukrayini-i170620-500>

Pro vnesennja zmin do dejakyx zakonodavchyx aktiv, sprjamovanyx na zabezpechennja dodatkovyx social'nyx ta ekonomichnyx harantij u zvjazku z pošyrennjam koronavirusnoji xvoroby (COVID-2019) : Zakon Ukrainy (№ 540-IX) (iz zminamy, redakcija vid 24.06.2020). *Vidomosti Verhovnoji Rady Ukrainy*. 2020. № 18. St. 123 [in Ukrainian].

Pro vnesennja zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inšyx zakoniv Ukrainy ščodo pidtrymky platnykiv podatkov na period zdijsnennja zahodiv, sprjamovanyx na zapobihannja vynykennju i pošyrennju koronavirusnoji xvoroby (COVID-19) : Zakon Ukrainy vid 30.03.2020. (iz zminamy, vnesenyym zhidno iz Zakonamy № 540-IX vid 30.03.2020. Vidomosti Verhovnoji Rady Ukrainy. № 18. St. 123 № 591-IX vid 13.05.2020). *Vidomosti Verhovnoji Rady Ukrainy*. № 17. St. 106 [in Ukrainian].

Pro vstanovlennja karantynu z metoju zapobihannja pošyrennju na terytoriji Ukrainy hostroji respiratornoji xvoroby COVID-19, spryčynenoji koronavirusom SARS-CoV-2 : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20.05.2020 № 392. *Oficijnyj visnyk Ukrainy*. 2020. № 43. St. 52, 1394, 1626 [in Ukrainian].

Pro zapobihannja pošyrennju na terytoriji Ukrainy hostroji respiratornoji xvoroby COVID-19, spryčynenoji koronavirusom SARS-Covid : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 11.03.2020 № 211. *Oficijnyj visnyk Ukrainy*. 2020. № 23. St. 896. № 30. St. 1061 [in Ukrainian].

Pro misceve samovrjaduvannja v Ukraini (iz zminamy) (1997) : Zakon Ukrainy. *Vidomosti Verhovnoji Rady Ukrainy*. № 24. St. 170.

Sotsialnyye posledstviya pandemii COVID-19 i inkluzivnost (2020) [Social consequences of pandemic of COVID-19 and inclusiveness]. Daydzhest podgotovlen Departamentom mezhdunarodnogo i regionalnogo sotrudnichestva. 2020. 37 s. [in Russian].

Fedulova, L. (2020). Innovatsii dlia upravlinnia realizatsiieiu Tsilei staloho rozvytku v period pandemii i borotby z koronavirusom [Innovations for managing the implementation of sustainable development goals during the pandemic period and the control of coronavirus]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy*. Spetsvypusk. 2020. P. 38–42 [in Ukrainian].

Flink, C. (2020). Coronavirus's painful side effect is deep budget cuts for state and local government services. Retrieved from: <https://theconversation.com/coronaviruss-painful-side-effect-is-deep-budget-cuts-for-state-and-local-government-services-141105>

Gibney, E. (2020). Whose coronavirus strategy worked best? *Scientists hunt most effective policies*. N. 581. P. 15–16. DOI: 10.1038/d41586-020-01248-1. Retrieved from: <https://www.nature.com/articles/d41586-020-01248-1>

Novel (2020). Coronavirus (2019-nCoV): Strategic Preparedness and Response Plan. Retrieved from: <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/srp-04022020.pdf>

UN (2020) framework for the immediate socio-economic response to COVID-19. Retrieved from: https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/un_framework_report_on_covid-19.pdf

Larysa Bezzubko,

*Doctor of Public Administration, Professor, Professor of the Department of Economy,
Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture*

Borys Bezzubko,

*Ph.D in Public Administration, Associate Professor of the Department of Management,
Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture*

IMPROVING THE ACTIVITIES OF LOCAL AUTHORITIES DURING THE CORONAVIRUS PANDEMIC

Formulation of the problem. The COVID-19 pandemic has been a serious test for all elements of society: relationships, systems and institutions operating in a given area. COVID-19 had a significant impact on the economy, social sphere and governance. Huge losses as a result of the pandemic, the fight against the spread of the coronavirus require further improvement of local government. This can be done on the basis of the analysis of research by domestic and foreign scientists, assessment of the practical activities of local governments in the fight against the pandemic.

Analysis of recent studies and publications. The effectiveness of national strategies of coronavirus control is being actively studied by foreign scientists. Research (London School of Hygiene and Tropical Medicine; Vienna Team of Scientists) will assess the effectiveness of various national strategies, develop forecasts and recommendations. In the articles of O. Grigorash, T. Grigorash, V. Chentsova (2020), A. Dvigun (2020), L. Fedulova (2020) were analyzed the effects of the COVID-19 on the state of economic development of Ukraine and the world.

The purpose of this article is to develop ways to improve the activities of local governments in the process of the COVID-19 pandemic.

Results. The study described the levels of development of strategies to combat the pandemic: international, national and local. The article identified the need to improve the legal and financial mechanisms of local government during a pandemic, offered specific recommendations for improving these mechanisms. Directions for solving the problems caused by coronavirus among representatives of the most vulnerable social groups of the population were developed. Mandatory measures for local governments should include: ensuring the availability of all types of medical care and medical care for patients with coronavirus; improvement of medical sorting protocols of patients, development of universities of the third age and others).

Conclusions and prospects for further explorations. 1. The article establishes that at the local level the role of local governments in the organization of health care, social protection during a pandemic is significantly increasing.

2. Improving the legal mechanism of local government involves changes in a number of legal documents on the role, functions, responsibilities, responsibilities and powers of local governments during emergencies (including during a pandemic).

3. Improving the financial mechanism of local government requires justification of the number of local taxes and fees, the size of their rates, taking into account the urgent need to urgently address pressing issues of socio-economic, environmental development of the territory.

4. The directions of the decision of the problems which have arisen because of a coronavirus at representatives of socially vulnerable groups of the population are developed (use of possibilities of the social order, delivery of essentials, the organization of material and social help, development of specialized programs of help to socially vulnerable groups), etc.

The prospect of further exploration is to improve the regulatory and legal mechanism of local government during emergencies, including pandemics by making proposals to the Law of Ukraine «On Local Government».

Keywords: public authorities; management; pandemic; COVID-19.

Матеріал надіслано 24 вересня 2020 р.

Цитування:

Беззубко Л., Беззубко Б. Вдосконалення діяльності органів місцевого самоврядування під час пандемії коронавірусу. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. Вип. 2. С. 118–124.

Повна версія статті доступна також на сторінці:

<http://zbirnyk-nadu.academy.gov.ua>